

# TAJOMSTVÁ RODINNÝCH A VEREJNÝCH FINANCIÍ

# Finančná gramotnosť - pojem

*... ako rozumieme svojim vlastným peniazom ...*

*Finančná gramotnosť je schopnosť  
využívať vedomosti, zručnosti  
a skúsenosti na efektívne riadenie  
vlastných finančných zdrojov a aktív  
s cieľom zaistiť celoživotné finančné  
zabezpečenie seba a svojej domácnosti.*



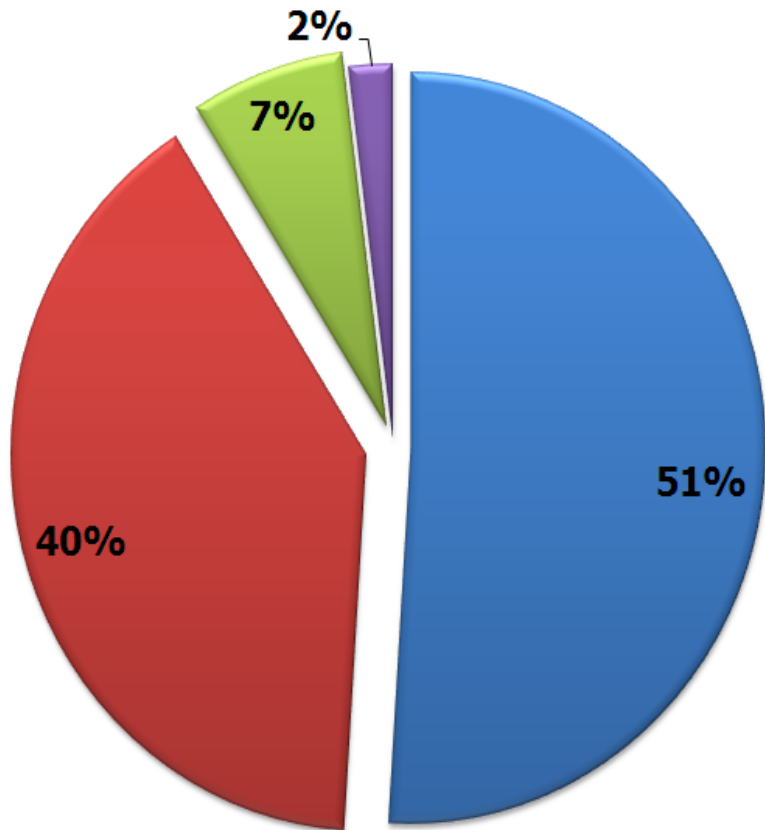
# Finančná gramotnosť na Slovensku - fakty

- ❑ Finančná gramotnosť je na Slovensku nižšia, ako sme predpokladali ... Slováci sa potrebujú lepšie oboznámiť s finančným jazykom ...
- ❑ ... málokedy porovnávajú viac ako dve rozličné ponuky od rôznych bánk predtým, ako si vyberú konkrétny bankový produkt ...
- ❑ ... viac ako polovica respondentov si nedokázala vybrať výhodnejší z dvoch terminovaných vkladov ...
- ❑ ... podľa SBA je na trhu dostupný dostatok informácií, avšak mnohí z klientov majú problém s ich pochopením a analýzou v dôsledku neznalosti finančného slovníka ...
- ❑ ... banky a bankové produkty ako ich dnes poznáme sú pre staršiu generáciu novinkou „Starším ľuďom preto treba pomôcť orientovať sa v tejto oblasti, keďže je pre nich v porovnaní s mladými ťažšie naučiť sa niečo nové.“
- ❑ ... banky ponúkajú mnohé produkty s veľmi podobným obsahom, ktoré sú prezentované pod rôznymi menami alebo naopak ponúkané produkty s podobnými menami často vôbec nekorešpondujú svojím obsahom.



# Finančná správanie slovákov

Aký máte vo vašej domácnosti prehľad o jej príjmoch a výdavkoch?

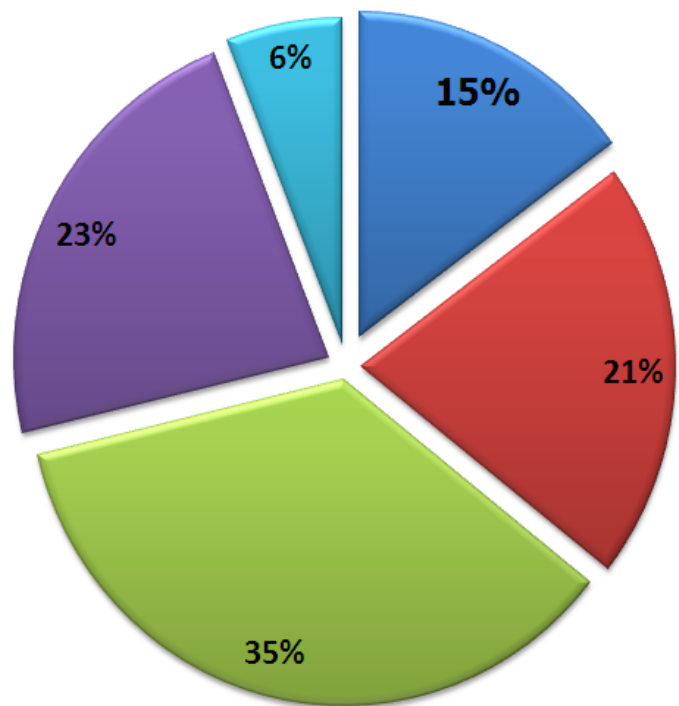


- máme presný prehľad o príjmoch domácnosti a výdavky si podrobne sledujeme
- vieme, aké máme príjmy, ale výdavky si sledujeme len približne
- nemáme prehľad ani o príjmoch a ani o výdavkoch v našej domácnosti
- nevie, neuviedol



# Finančná správanie Slovákov

Máte vo vašej domácnosti nejakú finančnú rezervu pre nepredvídateľné udalosti?



- máme finančnú rezervu minimálne vo výške 6-násobku mesačného príjmu našej domácnosti
- máme finančnú rezervu vo výške 3- až 5-násobku mesačného príjmu našej domácnosti.
- máme finančnú rezervu vo výške 1- až 2-násobku mesačného príjmu našej domácnosti.
- nemáme finančnú rezervu ani na jeden mesiac
- nevie, neuviedol

- Optimálna finančná rezerva je vo výške 6 mesačných príjmov domácnosti.
- **85 % Slovákov nie je schopných vytvárať si dostatočnú finančnú rezervu.**



Obyvatelia uplatňujúci základné princípy finančnej gramotnosti	Obyvatelia neuplatňujúci základné princípy finančnej gramotnosti
Preberajú zodpovednosť za svoj život a sami ho aktívne riadia a plánujú.	Veria na náhodu a osud, zodpovednosť prenášajú na iné subjekty (štát, obce, príbuzných a pod.)
Stanovia si svoje ciele, aj ekonomické, a pre ich dosiahnutie sa snažia urobiť čím viac.	Žijú z dňa na deň bez vízií a cieľov, nemajú ani žiadne finančné a ekonomické ciele.
Sústredujú sa na svoje kvality a silné stránky a vedia ich efektívne využiť.	Nevedia využiť svoje prednosti, podceňujú sa, boja sa aktívne konať a realizovať svoje plány.
Ak narazia na ekonomický alebo finančný problém vidia v ňom príležitosť, ako ho vyriešiť a dostať sa ďalej.	Všetky ekonomické problémy sú ťažko prekonateľné prekážky, ktoré im zabráňujú byť úspešnými.
Snažia sa zveľaďovať svoj majetok, aktívne sporia a investujú, a utrácajú len rozumne.	Sledujú len okamžité príjmy, veľa utrácajú, aby mali okamžite vysokú životnú úroveň.
Kladú dôraz na vzdelanie, neustále si ho dopĺňajú a získavajú nové informácie a poznatky.	Malo sa vzdelávajú, majú pocit, že všetko dôležité už vedia a nepotrebnú sa ďalej učiť.
Myslia do budúcnosti, plánujú, investujú a snažia sa diverzifikovať príjmy, investície a pod.	Žijú pre dnešok, nemajú finančné plány a ciele, neinvestujú a nediverzifikujú.
Zadlžujú sa uvážlivo, úvery využívajú efektívne a ich splácaniu venujú patričnú pozornosť.	Zadlžujú sa veľmi rýchlo, úvery nevyužívajú efektívne a ich splácanie im často spôsobuje problémy.
Preventívne si vytvárajú dostatočné finančné rezervy pre neočakávané situácie.	Nevytvárajú si žiadne finančné a ani iné rezervy pre neočakávané situácie.
Starajú sa o svoje ekonomické a finančné záležitosti, aktívne riadia svoje financie.	Financie a ich riadenie ich veľmi nezaujíma, len keď nemajú peniaze, začnú hľadať príčiny.



# Témy na diskusiu ...

- Finančná gramotnosť ...
- Prečo si peniaze uložiť v banke?
- Aké služby očakávame od banky?
- Ako si vybrať „ten správny“ účet?
- Účet zadarmo – legislatívny účet ...
- Prečo nezarábame na úrokoch v bankách???
- Pôžičky pre seniorov ...
- Ochrana finančného spotrebiteľa ... NBS
- Ako zarábajú banky?
- Bankový odvod ...
- Mobilné aplikácie bánk



# Témy na diskusiu ...

- Platby mobilom, hodinkami ...**
- Digitálna mena – život bez hotovosti – banky bez pokladníc**
- Zatváranie pobočiek bánk ...**
- Digitálne kanály ...**
- Politika záporných úrokov ...**
- Facebooková libra ...**
  
- OTP banka odchádza ...**
- PKO banka prichádza ...**
- M Bank ...**
- UNIQA – AXA ...**
  
- Nové bankovky (100, 200 €)**
- Pamätné a zberateľské mince**
- Bankovanie v budúcnosti ...**





# Finančná gramotnosť:

## Pred výberom účtu treba dôsledne porovnávať

- **Klient by si mal najskôr spraviť prehľad služieb**, ktoré pravidelne každý mesiac využíva, prípadne plánuje využívať.
- **Následne by si mal porovnať bankové balíky**, ktoré obsahujú reálne využívané služby. Na trhu už existujú aj voľne prístupné nástroje, ktoré uľahčujú klientom porovnávanie bankových balíkov cez internet.
- **Dôležité je rozhodnutie**, či klient operácie realizuje cez internet, alebo osobne v pobočke. Vo väčšine balíkov sú totiž v cene zahrnuté len operácie realizované cez internet.
- **Pokiaľ klient uprednostňuje operácie realizované priamo v pobočke banky**, kritériom je aj vzdialenosť k najbližšej pobočke.
- **Väčšina balíkov nemá v cene zahrnuté výbery z cudzích bankomatov**, preto by si mali klienti zistiť, aké bankomaty sa nachádzajú v ich okolí a pri rozhodovaní prípadne zohľadniť túto skutočnosť.
- **Pokiaľ klient využíva platobné karty** aj na platby cez internet, balík by mal obsahovať kartu umožňujúcu takúto formu platieb.
- **Ak klient využíva povolené prečerpanie účtu**, je dôležité zistiť a porovnať si aj podmienky povoleného prečerpania, ktoré môžu výrazne ovplyvniť cenovú výhodnosť balíkov.



# Ako si jednoducho preniesť účet do inej banky (1)

## Najprv vyrovnajte dlhy v pôvodnej banke

- ❑ Ak chcete pôvodný bežný účet zrušiť, skontrolujte si, či na ňom nemáte nevysporiadané záväzky alebo iné povinnosti.
- ❑ Pôvodná banka nemusí povoliť zrušenie bežného účtu, ak ste napríklad na účte v mínuse alebo na účte ešte dobiehajú nákupy cez platobnú kartu, alebo tomu bránia iné povinnosti voči banke.
- ❑ V takom prípade aj po otvorení nového účtu môže byť váš pôvodný bežný účet vedený dovtedy, pokiaľ si nevysporiadate záväzky voči pôvodnej banke.
- ❑ Ak si aj po presune chcete pôvodný bežný účet ponechať, ubezpečte sa, že na ňom máte dosť peňazí na plnenie trvajúcich záväzkov.

## Vyberte si nový účet

- ❑ Nájdite si novú banku a opýtajte sa na jej služby spojené s bežným účtom, aby ste si ich porovnali so službami využívanými so svojím doterajším účtom.
- ❑ Čím sú služby podobnejšie, tým je presun bežného účtu jednoduchší. Opýtajte sa, či nová banka realizuje trvalé príkazy v takých intervaloch, aké máte nastavené, alebo či spolupracuje so spoločnosťami, v prospech ktorých máte nastavené inkaso.
- ❑ Ak nie, je možné, že nová banka vás bude musieť požiadať o spoluprácu, napríklad si budete musieť zmeniť interval trvalých príkazov.



# Ako si jednoducho preniesť účet do inej banky (2)

## Podajte žiadosť

- ❑ V novej banke podáte žiadosť o presun účtu.
- ❑ Pôvodnú banku nemusíte pritom vôbec navštíviť.
- ❑ Rovnako vám váš starý účet bude zrušený bez potreby návštevy pôvodnej banky.

## Čakajte na prenos účtu

- ❑ Nová banka a pôvodná banka budú spolupracovať tak, aby celý proces presunu bol bezproblémový a bez neodôvodnených prietáhov.
- ❑ Banky chcú klientov chrániť pred rizikami, ktoré nemôžu ovplyvniť, preto sa môže stať, že celý proces bude trvať aj viac ako mesiac – aby sa napríklad nestalo, že inkaso bude zaplatené z pôvodného aj z nového účtu, alebo dokonca nezaplatené vôbec len preto, že sťahovanie účtu sa udialo rýchlo, počas jedného kalendárneho mesiaca



# Ako ušetriť za účet krok za krokom <sup>(1)</sup>

1. Zvoliť si taký balík, ktorý čo najviac zodpovedá nášmu využívaniu bankových služieb. Aby sme neplatili extra poplatky za služby nad rámec balíka.
2. V rámci balíka si zistiť podmienky získania zľavy z poplatku za vedenie balíka.
3. Maximálne využívať internetbanking alebo mobilbanking. Vyhýbať sa operáciám (zadávanie, zmenám a rušeniu prevodných aj trvalých príkazov, inkás) priamo v pobočke.
4. Vyhýbať sa hotovostným operáciám (vkladom a výberom priamo v pobočke). Maximum operácií vykonávať elektronicky a platobnou kartou.
5. Uprednostniť platby kartou pred výbermi z bankomatov. Pri výbere z bankomatov uprednostniť bankomaty vlastnej banky.



## Ako ušetriť za účet krok za krokom (2)

6. Nezabudnúť že banky si účtujú vysoké poplatky za rôzne mimoriadne služby ako napríklad blokáciu stratenej karty, vydávanie duplikátov výpisov, urgentné prevody.
7. Pri platbách do zahraničia existujú SEPA prevody, ktoré sú rýchle a lacné. Je lepšie sa informovať priamo v pobočke, aké majú tieto platby náležitosti.
8. Pokiaľ vyberáme hotovosť alebo platíme kartou v zahraničí mimo Eurozóny, stáva sa, že môžeme mať na výber zúčtovanie transakcie s konverziou alebo v domácej mene. V takom prípade výhodnejšie je voliť možnosť bez konverzie (t. j. v mene krajiny, kde sme). Kurz je pre nás zvyčajne výrazne výhodnejší.
9. Pokiaľ plánujeme čerpať úver, nestačí si porovnať len úrokovú sadzbu. Vždy je potrebné porovnať si ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN), ktorá zohľadňuje okrem úrokovej sadzby aj všetky poplatky spojené s úverom.
10. Ak plánujeme využívať akýkoľvek produkt banky, vždy si porovnávajme ponuky čo najväčšieho počtu bánk. Nespoliehajme sa len na vlastnú banku, to je najbezpečnejšia cesta, ako v bankách ušetriť.



# Komu musia dať banky účet zadarmo

**Od januára tohto roku je bezplatný legislatívny účet prístupný pre viac ľudí.**

**Od r. 2019 je určený pre všetkých, ktorých čistý príjem nepresahuje 1,3-násobok minimálnej mzdy, čo je 572 eur.**

**Okrem príjmu musí žiadateľ o tento účet splniť aj ďalšie podmienky**

- ❑ dovŕšil vek 18 rokov
- ❑ nemá žiadny iný bežný účet v banke na Slovensku



# Komu musia dať banky účet zadarmo

## Čo je v cene základného bankového produktu za 0 eur?

V rámci základného bankového produktu sa poskytujú tieto bankové služby:

- zriadenie platobného účtu, vedenie platobného účtu a zrušenie platobného účtu,
- vydanie jednej medzinárodnej debetnej platobnej karty a každá automatická obnova po skončení jej platnosti,
- neobmedzený počet vkladov v hotovosti v pobočke,
- neobmedzený počet výberov v pobočke,
- neobmedzený počet výberov z bankomatov vlastnej banky,
- neobmedzený počet prevodov finančných prostriedkov z platobného účtu alebo na platobný účet, úhradou vrátane trvalého príkazu na úhradu alebo inkasom vrátane trvalého príkazu na inkaso, a to v pobočke i prostredníctvom technických zariadení umožňujúcich vzdialený prístup k účtu,
- neobmedzený počet platieb kartou.



# Komerčné banky – súčasný stav

**SLOVENSKÁ**   
sporiteľňa

 **VÚB BANKA**

 poštová  
banka

  
otpbanka

  
TATRA BANKA

  
ČSOB

Prima Banka 

Život je plný úspechov aj pádov. |  
S nami zvládnete oboje.

Vitajte  
 UniCredit Bank

J&T BANKA

 Privatbanka

 Raiffeisen  
BANK

  
citi

ING 

 KB

  
COMMERZBANK

**BKS Bank**

**Oberbank**  
3 Banken Gruppe

 BNP PARIBAS  
PERSONAL FINANCE 

 KDB Bank Europe Ltd.

 Cofidis

  
365 today's  
bank

  
Fio banka

 Fio banka

  
mBank





# Banky a pobočky zahraničních bank

- |    |  |
|----|--|
| 1  | <b>Československá obchodná banka, a. s.</b>                                  |
| 2  | ČSOB stavebná sporiteľňa, a. s.  |
| 3  | <b>OTP Banka Slovensko, a. s.</b>  |
| 4  | <b>Poštová banka, a.s.</b>   |
| 5  | <b>Prima banka Slovensko a. s.</b>   |
| 6  | <b>Privatbanka, a. s.</b>  |
| 7  | Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.  |
| 8  | <b>Slovenská sporiteľňa, a. s.</b>   |
| 9  | Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s.                                   |
| 10 | <b>Tatra banka, a. s.</b>  |
| 11 | <b>Všeobecná úverová banka, a. s.</b>  |
| 12 | Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s.   |
| 13 | Citibank Europe plc, pobočka zahraničnej banky                               |
| 14 | Fio banka, a. s., pobočka zahraničnej banky                                  |
| 15 | Komerční banka, a. s., pobočka zahraničnej banky                             |
| 16 | UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., pobočka zahraničnej banky |
| 17 | BKS Bank AG, pobočka zahraničnej banky                                       |
| 18 | BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky                   |
| 19 | COFIDIS SA, pobočka zahraničnej banky  |
| 20 | COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka zahraničnej banky                    |
| 21 | ING Bank N. V., pobočka zahraničnej banky                                    |
| 22 | J&T BANKA, a. s., pobočka zahraničnej banky                                  |
| 23 | KDB Bank Europe Ltd., pobočka zahraničnej banky                              |
| 24 | mBank S.A., pobočka zahraničnej banky  |
| 25 | Oberbank AG pobočka zahraničnej banky  |



**Ako si vybrať účet?**

**Ako šoriť?**

**Ako investovať?**

**Ako si zobrať úver?**

# Ako si vybrať účet? Rady pre Vás:

- Pri výbere bežného účtu využívajte porovnávače na webe. Pomôžu vám porovnať nielen poplatky, ale aj služby poskytované k bežnému účtu.
- Národná banka Slovenska zverejňuje informácie na porovnanie poplatkov za účet.
- Banky umožňujú využiť zľavu z mesačného poplatku za vedenie účtu. Zľavu získate po splnení podmienok ako zasielanie mzdy na účet, mesačný obrat na účte v stanovenej výške, aktívne využívanie iných produktov a iné. Ak sa rozhodnete využiť túto zľavu, zvážte, či naozaj budete vedieť trvalo alebo pravidelne plniť stanovené podmienky.
- Doplnkové služby si banka účtuje zvlášť.

Za mesačný poplatok za vedenie účtu dostanete balík služieb. Ten je v každej banke iný.

Doplnkové služby nad rámec mesačného poplatku za vedenie účtu vám banka spoplatní zvlášť, môže ísť napr. o zasielanie SMS o pohyboch na účte, výbery z bankomatov iných bánk.

## Bežný účet v balíku služieb

Banky ponúkajú svoje produkty a služby zabalené do balíkov. Tie obsahujú okrem bežných účtov aj povolené prečerpania, kreditné karty atď. Ak banka ponúka bežný účet v rámci balíka, musí Vás informovať o Vašej možnosti uzatvoriť rámcovú zmluvu aj samostatne a poskytnúť Vám prehľad poplatkov pre každú jednu službu alebo produkt.



# Ako si vybrať sporenie?

- ❑ V banke môžete sporiť prostredníctvom rôznych sporiacich produktov. Základný rozdiel medzi domácim sporením a sporením spočíva v tom, že pri sporení prostredníctvom sporiacich produktov bánk sa nasporené peniaze zhodnocujú pripísaním úroku. O nasporené peniaze uložené v banke sa nemusíte obávať. Na ochranu vašich peňazí slúži FOV.
- ❑ Pred tým ako sa rozhodnete podpísať zmluvu s bankou o sporiacom produkte je potrebné, aby ste si odpovedali na otázky:
  - ❑ **Akú časť svojho príjmu si viete odložiť na budúce potreby?**
  - ❑ **Akú dlhú dobu nebudem potrebovať nasporené peniaze?**
- ❑ V súčasnosti banky ponúkajú vo všeobecnosti tieto druhy sporiacich produktov:  
**Sporiaci účet, Termínovaný vklad, Vkladná knižka.**
- ❑ **Sporiaci účet** môže predstavovať podúčet k vášmu bežnému účtu. Prostredníctvom neho si odkladáte časť peňažných prostriedkov, ktoré ste si určili na sporenie. Klasické platobné transakcie, ktoré môžete vykonávať prostredníctvom svojho bežného účtu (napr. platba kartou), nie je možné vykonať zo sporiaceho účtu. S peňažnými prostriedkami uloženými na sporiacom účte môžete disponovať, avšak toto disponovanie je obmedzené len na presun na váš bežný účet.
- ❑ Peňažné prostriedky na vašom sporiacom účte sú úročené. Úrok na sporiacom účte je zvyčajne vyšší ako úrok na bežnom účte.



# Ako investovať?

- ❑ **Investovanie** na finančnom trhu je umiestňovanie peňazí, ktoré máte k dispozícii do rôznych finančných nástrojov s cieľom, aby ste zarobili bud' na rozdiel ceny, za ktorú nakúpite a za ktorú predáte investíciu alebo na úroku, či dividende, ktorú vám vyplácajú za to, že ste majiteľom investície.
- ❑ Vo všeobecnosti platí pravidlo, čím vyšší môže byť výnos, tým väčšie riziko musíte znášať, to znamená, že aj strata môže byť väčšia. Pri investovaní môžete prísť o časť alebo aj o všetko, čo ste do investície vložili. Ak investovanie porovnáme so sporením, tak pri sporení by vám vždy mali byť vyplatené aspoň peniaze, ktoré vložíte a tie by mali byť zhodnotenú o sľúbený výnos.
- ❑ Predtým ako sa rozhodnete investovať, či už na základe vlastného rozhodnutia alebo na základe ponuky predajcu, odpovedzte si na nasledovné otázky:
  - ❑ Budem v blízkej budúcnosti potrebovať peniaze vyčlenené na investovanie? Napríklad na kúpu auta, menšiu rekonštrukciu domu a pod.
  - ❑ Budú mi vyčlenené peniaze na investovanie chýbať z rodinného rozpočtu (majte na pamäti aj nepravidelné výdavky v domácnosti)?
  - ❑ Som ochotný riskovať aj nejakú stratu z investovania? Ak áno, akú?



# Bankové produkty: SLSP\_VÚB\_PABK\_OTP ...



- ☐ je určený tým, ktorí poberajú starobný, invalidný, výsluhový, vdovský alebo sirotský dôchodok, poplatok: 1 € mes.
- ☐ platobná karta VISA Electron,
- ☐ za poplatok si môžete k účtu zriadiť aj služby elektronického bankovníctva ([Internetbanking](#), [mobilné aplikácie](#))



## Senior účet

Je určený tým, ktorí si chcú zasielať dôchodkové dávky na svoj zvýhodnený účet.

Senior konto Vám okrem bežného účtu v Eur ponúka naozaj všetko, čo bežne dôchodca potrebuje - platobnú kartu; službu KONTAKT na telefonické zisťovanie informácií o Vašom účte; službu Internet banking pre jednoduchú manipuláciu s Vaším účtom; pravidelný výpis z účtu - poštou; bezplatné zadávanie trvalých príkazov a inkás pre bezstarostnú úhradu Vašich pravidelných platieb.



## UŽITOČNÝ ÚČET SENIOR

Účet, v ktorom nájdete všetko, čo potrebujete. Čo všetko s UŽITOČNÝM ÚČTOM získate?

- ☐ Prehľadnú [mobilnú aplikáciu](#), [Internet banking](#), SMS správy, štyri [platobné karty](#) možnosť získať rýchlu rezervu vďaka [povolenému prečerpaniu/prečerpaniu](#), mesačný poplatok 2 €



**otp SENIOR konto** je zvýhodnený bežný účet pre občanov poberajúcich dávky dôchodkového zabezpečenia



# Chrání nás NBS ...

## KDE MÔŽETE PODAŤ SŤAŽNOSŤ



Ak si myslíte, že finančná inštitúcia porušila vaše spotrebiteľské práva, obráťte sa na jej pracovníkov a žiadajte nápravu. Každá finančná inštitúcia sa zo zákona musí zaoberať vašou sťažnosťou a musí vám k nej dať vyjadrenie.

Pokiaľ nie ste s vybavením vašej sťažnosti spokojný, môžete sa obrátiť na Národnú banku Slovenska podaním sťažnosti alebo podnetu:



### elektronicky

cez elektronický formulár podania sťažnosti na [www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)



### poštou

Národná banka Slovenska  
Odbor ochrany finančných spotrebiteľov  
Imricha Karvaša 1  
813 25 Bratislava



### osobne

Národná banka Slovenska  
Odbor ochrany finančných spotrebiteľov  
Vazovova 2, Bratislava  
(zadný vchod budovy ústredia NBS)

Pomôžeme vám spísať vašu sťažnosť každú stredu od **8.30 h** do **11.30 h** a od **12.30 h** do **16.30 h**.

Národná banka Slovenska  
Imricha Karvaša 1  
813 25 Bratislava  
Tel.: +421 2 57 87 11 11  
[www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)



Elektronická verzia je prístupná na  
<http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs/ostatne-publikacie>



NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA  
EUROSYSTEM



OCHRANA  
FINANČNÉHO  
SPOTREBITEĽA

# OCHRANA SPOTREBITEĽA V NÁRODNEJ BANKE SLOVENSKA

## ČO SÚ FINANČNÉ INŠTITÚCIE



Finančné inštitúcie ponúkajú a zabezpečujú finančné služby podľa požiadaviek spotrebiteľov. Sú to banky, poisťovne, správcovské spoločnosti, obchodníci s cennými papiermi, dôchodkové spoločnosti, burza cenných papierov, centrálny depozitár cenných papierov, platobné inštitúcie, inštitúcie elektronických peňazí, nebankové subjekty poskytujúce pôžičky, zmenárne, ale aj finanční agenti a poradcovia.



Ochranu finančného spotrebiteľa zabezpečuje Národná banka Slovenska od januára 2015.



## KTO JE FINANČNÝ SPOTREBITEĽ

Každý, kto nakupuje tovar alebo používa služby pre seba alebo pre svojich blízkych, robí to mimo podnikateľskej činnosti alebo mimo výkonu svojej práce, je **SPOTREBITEĽ**.

Ak spotrebiteľ používa služby finančných inštitúcií, je **FINANČNÝM SPOTREBITEĽOM**.



## PRED ČÍM CHRÁNIME

Ochrana spotrebiteľa pri nákupe tovarov a služieb je zakotvená v zákonoch. Spravidla spotrebiteľ pri nákupe tovarov a služieb nie je odborník, disponuje menším množstvom informácií oproti predávajúcemu a má len obmedzenú možnosť vyjednávať s predávajúcim o zmluvných a obchodných podmienkach.

Zákony chránia spotrebiteľa najmä pred:

- neprijateľnými zmluvnými podmienkami,
- nekalými obchodnými praktikami,
- klamlivou a zavádzajúcou reklamou,
- iným zneužívaním postavenia predávajúceho a poskytovateľa služby.

## AKO CHRÁNIME



**DOHLIADAME** na dodržiavanie spotrebiteľských pravidiel zo strany finančných inštitúcií.

**VYBAVUJEME SŤAŽNOSTI** spotrebiteľov, ktoré sa týkajú finančných služieb. Ak zistíme porušenie práv spotrebiteľa, môžeme uložiť finančnej inštitúcii sankciu.

Ak napríklad zistíme, že finančná inštitúcia...

- pri ponuke finančnej služby spotrebiteľovi klamala alebo mu neposkytla zákonom požadované informácie,
- má v zmluvách, ktoré dáva podpisovať spotrebiteľom, ustanovenia, ktoré sú značne v jeho neprospech,

... tak jej môžeme uložiť pokutu a zakázať jej takéto praktiky používať.

Národná banka Slovenska nerozhoduje spory, ktoré má spotrebiteľ s finančnou inštitúciou a nemôže spotrebiteľa odškodniť. O spore môže rozhodnúť len súd.





# KDE MÔŽEM PODAŤ SŤAŽNOSŤ



Ak si myslíte, že finančná inštitúcia porušila vaše spotrebiteľské práva, obráťte sa na jej pracovníkov a žiadajte nápravu. Každá finančná inštitúcia sa zo zákona musí zaoberať vašou sťažnosťou a musí vám k nej dať vyjadrenie.

Pokiaľ nie ste s vybavením vašej sťažnosti spokojný, môžete sa obrátiť na Národnú banku Slovenska podaním sťažnosti alebo podnetu:



## elektronicky

cez elektronický formulár podania sťažnosti na [www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)



## poštou

Národná banka Slovenska  
Odbor ochrany finančných spotrebiteľov  
Imricha Karvaša 1  
813 25 Bratislava



## osobne

Národná banka Slovenska  
Odbor ochrany finančných spotrebiteľov  
Vazovova 2, Bratislava  
(zadný vchod budovy ústredia NBS)

Pomôžeme vám spísať vašu sťažnosť každú stredu od 8.30 h do 11.30 h a od 12.30 h do 16.30 h.

Národná banka Slovenska  
Imricha Karvaša 1  
813 25 Bratislava  
Tel.: +421 2 57 87 11 11  
[www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)



Elektronická verzia je prístupná na

<http://www.nbs.sk/sk/publikacia/publikacie-nbs/ostatne-publikacie>



NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA  
EUROSYSTÉM



VÁŠ  
FINANČNÝ  
OCHRANCA

„5P“  
ZODPOVEDNÉHO  
FINANČNÉHO  
SPOTREBITEĽA

## I. PREMÝŠĽAM...



### ROBÍM DŮLEŽITÉ FINANČNÉ ROZHODNUTIE

Kúpa nehnuteľnosti, kúpa automobilu, zabezpečenie majetku, otvorenie účtu, potreba hotovosti, sporenie, investovanie, zabezpečenie do dôchodku, zabezpečenie proti neočakávaným životným situáciám.

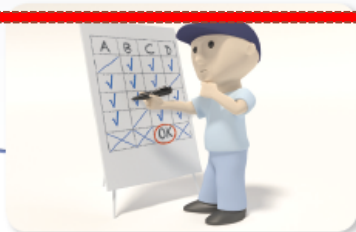
**Ak mi niekto ponúkne finančnú službu, zvažím, či ju potrebujem.**

### RIEŠIM DŮLEŽITÚ ŽIVOTNÚ SITUÁCIU

Svadba, narodenie dieťaťa, smrť alebo choroba, budúci dôchodok, potreba bývania, financovanie vzdelania.

**Aká finančná služba rieši moju životnú situáciu?**

## 2. POROVNÁVAM PONUKY...



### KOMBINUJEM RÔZNE ZDROJE INFORMÁCIÍ

Odporúčania – rodina a priatelia, internet, médiá, finančné inštitúcie, propagačné materiály.

### POROVNÁVAM POROVNATEĽNÉ

Pre zmapovanie ponúk na trhu použijem rovnaké vstupné údaje.

### NEPODPISUJEM HNEĎ PRVÚ PONUKU

Porovnávam ponuky aspoň z troch finančných inštitúcií. Nepodpisujem pod časovým tlakom.

## 3. PODPÍŠEM, AK ROZUMIEM...



### PREČÍTAL SOM SI A ROZUMIEM VŠETKÝM PODSTATNÝM PODMIENKAM POSKYTNUTEJ SLUŽBY

Zmluva, všeobecné obchodné podmienky, sadzobník poplatkov, splnenie predzmluvnej informačnej povinnosti zo strany predajcu.

### INFORMUJEM SA O POPLATKOCH

Poplatky pred uzatvorením zmluvy, pri uzatvorení finančnej služby, počas existencie finančnej služby.

### AK NIEČOMU NEROZUMIEM, PÝTAM SA

Rozumiem všetkým odborným termínom? Poznám všetky riziká a som ochotný ich podstúpiť?

### NECHÁM SI ČAS NA ROZMYSLENIE

## 4. POZNÁM SVOJE PRÁVA A POVINNOSTI...



SLEDUJEM ZMENY V ZMLUVNÝCH PODMIENKACH A V SADZOBNÍKU POPLATKOV

AK NIE SOM SPOKOJNÝ, HĽADÁM VÝHODNEJŠIE ALTERNATÍVY NA TRHU

POZNÁM MOŽNOSTI UKONČENIA ZMLUVNÉHO VZŤAHU  
Lehota, podmienky a poplatky spojené s odstúpením od zmluvy.

## 5. PROBLÉM RIEŠIM OKAMŽITE...



AK MÁM PROBLÉM, OKAMŽITE KONTAKTUJEM SVOJU FINANČNÚ SPOLOČNOSŤ A INFORMUJEM SA O MOŽNÝCH RIEŠENIACH.

Treba konať, problém neodkladať. Kontaktovať finančnú inštitúciu a pýtať sa na možnosti riešenia.

AK SOM NESPOKOJNÝ, PODÁM SŤAŽNOSŤ, REKLAMÁCIU. NA KOHO SA MÁM OBRÁTIŤ? KTO MI KVALIFIKOVANÉ PORADÍP

Finančná inštitúcia, Národná banka Slovenska, Centrum právnej pomoci, súdy.



# AK MÁTE PROBLÉM S UŽ UZATVORENOU ZMLUVOU O SPOTREBITEĽSKOM ÚVERE...



Ak si myslíte, že finančná inštitúcia porušila vaše spotrebiteľské práva, obráťte sa na jej pracovníkov a žiadajte nápravu. Každá finančná inštitúcia sa zo zákona musí zaoberať vašou sťažnosťou a musí vám k nej dať vyjadrenie.

Pokiaľ nie ste s vybavením vašej sťažnosti spokojný, môžete sa obrátiť na Národnú banku Slovenska podaním sťažnosti alebo podnetu:



## elektronicky

cez elektronický formulár podania sťažnosti na [www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)



## poštou

Národná banka Slovenska  
Odbor ochrany finančných spotrebiteľov  
Imricha Karvaša 1  
813 25 Bratislava



## osobne

Národná banka Slovenska  
Odbor ochrany finančných spotrebiteľov  
Vazovova 2, Bratislava  
(zadný vchod budovy ústredia NBS)

Pomôžeme vám spísať vašu sťažnosť každú stredu od 8.30 h do 11.30 h a od 12.30 h do 16.30 h.

*Tento leták nepropaguje spotrebiteľské úvery ani žiadnu banku alebo nebankovú spoločnosť. Informácie v ňom obsiahnuté slúžia výlučne na základnú orientáciu spotrebiteľa pri spotrebiteľskom úvere. Predložené informácie majú všeobecnú povahu a na konečné rozhodnutie o uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere je potrebné oboznámiť sa a porozumieť obsahu a podmienkam konkrétnej ponuky.*

Národná banka Slovenska  
Imricha Karvaša 1  
813 25 Bratislava  
Tel.: +421 2 57 87 11 11  
[www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)



Elektronická verzia je prístupná na

<http://www.nbs.sk/sk/publikacia/publikacie-nbs/ostatne-publikacie>



NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA  
EUROSYSTEM



VÁŠ  
FINANČNÝ  
OCHRANCA

POTREBUJETE PENIAZE ?

SPOTREBITEĽSKY  
ÚVER  
– AKO NA TO



## POTREBUJETE PENIAZE A CHCETE SI ZOBRAŤ ÚVER?



Ak si chcete požičať peniaze, myslite na to, že ich budete musieť vrátiť. Preto dobre zvážte, či je úver to správne riešenie.

### KDE MÔŽETE ZÍSKAŤ ÚVER?

V banke alebo v nebankovej spoločnosti, ktorú nájdete v zozname na internetovej stránke Národnej banky Slovenska [www.nbs.sk](http://www.nbs.sk).

### DAJTE SI POZOR...

- vyhnite sa spoločnostiam, ktoré nie sú v zozname na [www.nbs.sk](http://www.nbs.sk) alebo vás oslovia anonymným e-mailom, prípadne ide o neznáme zahraničné spoločnosti,
- zväčša platí, že bankové úvery sú lacnejšie, ale musíte mať dostatočný pravidelný príjem,
- úvery nebankových spoločností môžu byť dostupnejšie, ale zvyčajne sú drahšie (pozor na vyšší úrok a poplatky).



## AKO VYBERAŤ ÚVER?

### OSLOVTE VIACERÝCH POSKYTOVATELOV ÚVEROV!

Zistíte si, aké sú bežné úroky a aké poplatky musíte ešte zaplatiť. Dajte si vypracovať ponuku úveru od niekoľkých spoločností.

**TIPI** Neakceptujte hneď prvú ponuku.

### DÔLEŽITEŠÍ AKO ÚROK JE RPMN

RPMN je ročná percentuálna miera nákladov a vyjadruje kompletnú cenu, ktorú zaplatíte za úver. Zahŕňa úroky, poplatky a ďalšie náklady, ktoré musíte zaplatiť. Vyjadruje sa v percentách ročne – znamená to koľko percent navyše zaplatíte ročne zo sumy, ktorú ste si požičali. Čím nižšie RPMN, tým lepšie pre vás.

### POŽIČAJTE SI LEN TOLKO, KOĽKO NAOZAJ POTREBUJETE!

Už keď si peniaze požičiavate, myslite na to, že ich budete musieť splácať. Na začiatku si dohodnite takú splátku, ktorú dokážete splatiť!

**TIPI** Výška mesačnej splátky by nemala byť vyššia ako jedna tretina čistého príjmu vašej domácnosti.

Ak nebudete platiť riadne a načas, váš úver sa predraží – budete musieť platiť navyše úroky z omeškania alebo ďalšie poplatky, dokonca od vás môžu žiadať všetky požičané peniaze späť naraz!

### DAJTE SI POZOR...

- vyhnite sa spoločnostiam, ktoré žiadajú poplatok vopred, môže ísť o podvod,
- banka alebo nebanková spoločnosť bude VŽDY zisťovať vašu finančnú situáciu a to, či ste v minulosti splácali úver načas.

## PREDTÝM AKO PODPÍŠETE ZMLUVU...



### VŠETKO CHCE ČAS...

Zmluvu si VŽDY prečítajte aj viackrát. Nenechajte sa presvedčiť k podpisu zmluvy hneď na mieste. Požiadajte ešte niekoho iného, nech si ju prečíta, možno vás upozorní na niečo dôležité.

### NEPODPISUJTE, ČOMU NEROZUMIETE

Pýtajte sa a žiadajte vysvetlenie.

### POTREBUJETE LUPUP

Zmluva a všetky informácie k nej musia byť písané písmom vo veľkosti minimálne 1,9 mm.

**TIPI** Písmo v zmluve nesmie byť menšie ako toto.

### ZMLUVA MUSÍ BYŤ VŽDY PÍSOVNÁ

Platí len to, čo je na papieri. Neverte „nepísaným výhodám“.

### PENIAZE NA RUKU ALEBO NA ÚČET?

Od nebankovej spoločnosti peniaze nikdy nedostanete v hotovosti. Zakazuje to zákon.

### ZMLUVU SOM PODPÍSAJ, ALE ROZMYSLIL SOM SI TO

Od zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžete odstúpiť bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od jej podpisu. Požičané peniaze ale musíte hneď vrátiť.

Ak ste si kúpili tovar na úver (napr. domáci spotrebič) a odstúpili ste od zmluvy o jeho kúpe, tak automaticky zaniká aj zmluva o spotrebiteľskom úvere.

## MÁTE PROBLÉMY SO SPLÁCANÍM?



### NESEKRÝVAJTE SA...

Keď zistíte, že máte problém s dodržaním splátkového kalendára, ihneď kontaktujte toho, od koho ste si požičali. Pokúste sa dohodnúť na znížení alebo odložení splátok. Záujem na splácaní majú obe strany. A takto to bude pre vás lacnejšie, ako keby ste už meškali so splátkami.

### DAJTE SI POZOR...

Nesplácanie riešte priamo s tým, od koho ste si požičali, nespoľiehajte sa na sprostredkovateľov (tzv. krotiteľov dlhov) – nič nie je zadarmo, bude vás to stáť ďalšie poplatky.

### MÁTE MOŽNOSŤ REFINANCOVAŤ EXISTUJÚCI ÚVER NOVÝM A S LEPŠIMI PODMIENKAMI!

Ak áno, využite to. Ale POZOR, nedajte sa nalákať na vyššiu sumu ako dlžite, mohli by ste sa dostať do ešte horšej situácie.

### PREDČASNÉ SPLATENIE ÚVERU

Na splatenie úveru pred dohodnutou lehotou splatnosti máte právo kedykoľvek počas trvania zmluvného vzťahu. Splatenie celého úveru alebo jeho časti vám ušetrí finančné prostriedky.

### POPLATKY (maximálne z nesplatených výšky úveru)

- 1 %, ak je viac ako 1 rok pred dobou splatnosti,
- 0,5 %, ak je menej ako 1 rok pred dobou splatnosti.

Kedy veriteľ nemôže žiadať úhradu poplatkov?

- ak suma splátok pred dohodnutou lehotou splatnosti za obdobie predchádzajúcich po sebe idúcich 12 mesiacov nepresahuje 10 000 eur,
- ak ide o povolené prečerpanie,
- ak platí variabilná úroková sadzba.

# AK MÁTE PROBLÉM S UŽ UZATVORENOU ZMLUVOU O ŽIVOTNOM POISTENÍ...



Ak si myslíte, že finančná inštitúcia porušila vaše spotrebiteľské práva, obráťte sa na jej pracovníkov a žiadajte nápravu. Každá finančná inštitúcia sa zo zákona musí zaoberať vašou sťažnosťou a musí vám k nej dať vyjadrenie.

Pokiaľ nie ste s vybavením vašej sťažnosti spokojný, môžete sa obrátiť na Národnú banku Slovenska podaním sťažnosti alebo podnetu:



## elektronicky

cez elektronický formulár podania sťažnosti na [www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)



## poštou

Národná banka Slovenska  
Odbor ochrany finančných spotrebiteľov  
Imricha Karvaša 1  
813 25 Bratislava



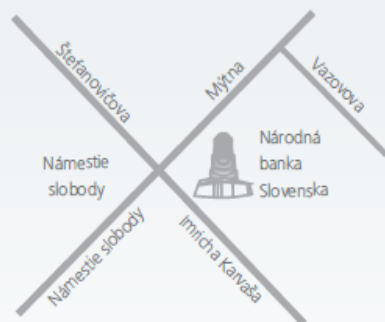
## osobne

Národná banka Slovenska  
Odbor ochrany finančných spotrebiteľov  
Vazovova 2, Bratislava  
(zadný vchod budovy ústredia NBS)

Pomôžeme vám spísať vašu sťažnosť každú stredu od 8.30 h do 11.30 h a od 12.30 h do 16.30 h.

*Tento leták nepropaguje žiadny poisťný produkt, prípadne poisťovňu, ani na ne neodkazuje. Informácie v ňom obsiahnuté slúžia výlučne na základnú orientáciu spotrebiteľa pri životnom poistení. Predložené informácie majú všeobecnú povahu a na konečné rozhodnutie o uzatvorení zmluvy o životnom poistení je potrebné obznaníť sa a porozumieť obsahu a podmienkam konkrétnej ponuky životnej poisťovne.*

Národná banka Slovenska  
Imricha Karvaša 1  
813 25 Bratislava  
Tel.: +421 2 57 87 11 11  
[www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)



Elektronická verzia je prístupná na

<http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs/ostatne-publikacie>



NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA  
EUROSYSTEM



PONÚKLI VÁM  
ŽIVOTNÉ POISTENIE?

AKO  
SA ROZHODNÚŤ

## KEDY VYUŽIŤ ŽIVOTNÉ POISTENIE?



Životné poistenie slúži na to, aby ste pre prípad nepriaznivej životnej situácie zmiernili jej dopad na vás alebo na vašich blízkych.

**KEĎ SA ROZHODUJETE UZATVORIŤ ŽIVOTNÉ POISTENIE,**

### ZVÁŽTE...

- akých rizík v živote sa obávate a na akú životnú situáciu sa potrebujete poistiť,
- koľko peňazí môžete pravidelne platiť za poistenie,
- v akých situáciách a koľko vám poisťovňa vyplatí,
- či chcete niesť nejaké investičné riziko a aké zhodnotenie svojich peňazí očakávate,
- poplatky a náklady, ktoré poisťovni počas poistenia zaplatíte. Opýtajte sa, aké sú poplatky a nechajte si vysvetliť, za čo ich platíte a ako ovplyvnia výplatu sumy, ktorú vám na konci poisťovňa zaplatí,
- čo vám poisťovňa vyplatí, ak zmluvu ukončíte predčasne,
- a zistite si, kedy vám poisťovňa nevyplatí určenú sumu (tzv. výplata).

## AKO VYBERAŤ POISTENIE?



### KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÉ POISTENIE

Ak si potrebujete vytvoriť rezervu pre prípad, že nastane určitá životná situácia (úmrtie alebo dožitie), s poisťovňou sa dohodnete, koľko jej budete počas doby poistenia platiť a

- ak dovŕšite určitý vek, akú sumu vám poisťovňa vyplatí, alebo aký dôchodok vám začne vyplácať,
- v prípade úmrtia, aká suma bude vami určenej osobe (osobám) vyplatená.

**PRI KAPITÁLOVOM ŽIVOTNOM POISTENÍ JE GARANTOVANÉ FINANČNÉ ZHODNOTENIE.**

### RIZIKOVÉ ŽIVOTNÉ POISTENIE

Ak si potrebujete poistiť splácanie úveru, je možné uzatvoriť dočasné poistenie pre prípad smrti, choroby alebo úrazu.

### INVESTIČNÉ ŽIVOTNÉ POISTENIE

V tomto prípade sa vami pravidelne platené poistné investuje. Poisťovňa vám v dohodnutom čase (väčšinou o desať a viac rokov) vyplatí sumu, ktorá bude závisieť od toho, ako sa podarí vaše peniaze zhodnotiť.

### DAJTE SI POZOR:

- v prípade investičného životného poistenia môže hodnota vašej investície počas investovania rásť aj klesať,
- ak sú vám prezentované scenáre o tom, koľko vaše peniaze zarobia, tak nie je zaručené, že toľko naozaj aj zarobíte.

## PREDTÝM AKO PODPÍŠETE ZMLUVU...



### VŠETKO CHCE ČAS...

Životné poistenie je zložité a uzatvárate ho na dlhý čas, preto si pozorne prečítajte všetky dokumenty a nechajte si vždy dostatočný čas na rozmyšľanie a rozhodnutie. Zmluvu nemusíte uzatvoriť ihneď.

### NEPODPISUJTE, ČOMU NEROZUMIETE

Pri ponuke životného poistenia sa môžete stretnúť aj s produktmi, ktoré vám umožnia riešiť rôzne životné situácie súčasne. Prečítajte si preto zmluvné a poistné podmienky a ak potrebujete niečo objasniť, pýtajte sa osoby, ktorá vám poistenie ponúka.

### POTREBUJETE LUPU?

Zmluva a všetky dokumenty, ktoré vám dajú k zmluve, musia byť písané písmom vo veľkosti minimálne 1,9 mm.

**TIP!** Písmo v zmluve nesmie byť menšie ako toto.

### ZMLUVA MUSÍ BYŤ VŽDY PODPÍSANÁ

Platí len to, čo je na papieri. Neverte „nepísaným výhodám“.

### ZMLUVU SOM PODPÍŠAL, ROZMYSLĚL SOM SI TO...

Od zmluvy o životnom poistení, okrem poistenia pre prípad úrazu, môžete odstúpiť bez uvedenia dôvodu najneskôr do 30 dní odo dňa uzavretia poistnej zmluvy.

## MÁTE PROBLÉMY S PLATENÍM POISTNÉHO?



Životnú poistnú zmluvu je spravidla možné ukončiť každý rok k dátumu uzatvorenia poistnej zmluvy. **Výpoveď** je potrebné dať písomne do sídla poisťovne **aspoň 6 týždňov pred** týmto dátumom. Ak ste uzatvorili životné poistenie napr. pre prípad dožitia alebo investičné životné poistenie, prináleží vám výplata tzv. odkupnej hodnoty, ktorá je väčšinou nižšia ako suma zaplateného poistného.

### DAJTE SI POZOR:

- ak sa rozhodnete pre zrušenie poistnej zmluvy mimo dohodnutých poistných udalostí (smrť, koniec poistnej zmluvy), spravidla je potrebné zaplatiť stornovaciu poplatok – a nie zanedbateľný!
- pred podpisom zmluvy si vypýtajte tabuľku, v ktorej bude uvedené, koľko vám vyplatia v jednotlivých rokoch poistenia a aký je stornovací poplatok.



# Odporúčania pre potenciálnych úverových klientov

